

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 6. I-sze p.

Listy należy frankować. — Reklamacje
otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

Telefony:
REDAKCJI
21—18

ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE PRÓCZ DNI POŚWIĄ-
TECZNYCH O GODZINIE 3-ciej POPOŁUDNIU

REDAKTOROWIE NACZELNI:
WOJCIECH BARANOWSKI
i Dr. MARCELI SZAROTA

CENA
NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 4-80 — z dostawą 5-30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30. —
Zagranicą 7- — P. K. O. Nr. 141.690.

Trzeba raz z tem skończyć.

To, co wyprawia w stosunku do Polski od szeregu lat Gdańsk, przechodzi już wszelkie możliwe granice. Świadomie sabotuje on swe współzycie gospodarcze i polityczne z Polską; na terenie Wolnego Miasta Polacy nie są pewni swego życia i mienia; sądy gdańskie odgrywiają tylko komedię sprawiedliwości; korzystając ze wspólnoty celnej, Gdańsk uprawia najwyczejniejszą szmugiel, przyprawiając Skarb polski o straty, idące w dziesiątki milionów, Pomijając to wszystko, pomijając systematyczne szykanowanie ludności polskiej, mieszkającej na terytorjum Wolnego Miasta, Senat gdański szuka ustawicznie zatargów z Polską, występując z ciągłymi żalami i skargami do Ligi Narodów, do Trybunału Międzynarodowego w Hadze. Polska jest zmuszana do nieustannych procesów, kosztownych i kłopotliwych, które w dodatku do definitywnego rozwiązania sprawy nie prowadzą.

Polska, nawiązując do wielkiej tradycji, jaka łączy Gdańsk z Polską, chciała współżyć z Wolnym Miastem na stopie dobrego sąsiedztwa. Ideą idealnym wyrazicielem tej polityki polskiej w stosunku do Gdańska był Min. Henryk Strassburger, który z podziwu godną wyrozumiałością usiłował doprowadzić do jakiegoś elementarnie przyzwoitej normy.

Nie dopiął celu. Nie dopiął przedewszystkiem dlatego, że Berlin postanowił użytkować Gdańsk jako forpostę swych szantaży i gróźb przeciw Polsce, posługując się tem miastem jako atutem propagandowym. Największe też trudności powstały w ciągu ostatniego półtora roku. Pozostawało to zaś w związku ze wzmożeniem się w Niemczech ruchu hitlerowskiego. W miarę tego, jak ruch hitlerowski przybierał w Niemczech na sile, wzmagał się w Gdańsku napór żywiołów nacjonalistycznych, wrogo usposobionych nie tylko do gospodarczego zbliżenia się z Polską, ale ponadto świadomie dążących do prowokowania coraz to nowych i coraz to innych z nią zatargów.

Niemożliwość prowadzenia jakiegokolwiek owocnej pracy na odcinku gdańskim wobec zdecydowanie złej woli władz gdańskich, spowodowała dymisję generalnego Komisarza Rzeczypospolitej, Min. Strassburgera. Zanikają warunki, niezbędne do współpracy polsko-gdańskiej; wzrasta niepokój ze strony ludności polskiej, której nie można było zapewnić warunków swobodnego rozwoju ekonomicznego i kulturalnego.

Jaka będzie dalsza polityka Polski odnośnie do Gdańska po ustąpieniu Min. Strassburgera, trudno dziś jeszcze powiedzieć. Tyle jest prawdą, że będziemy zdaje się musieli i my przejść do ofensywy. Mamy najszczerze chęci porozumienia z Gdańskiem, ale nie może ono nigdy nastąpić kosztem rezygnacji z praw, Polsce przysługujących.

Zaś Liga Narodów i te czynniki międzynarodowe, które w tej sprawie mają coś do powiedzenia, będą rów-

nież musiały zmienić swą dotychczasową politykę. Niestety spotykamy się w tym względzie nieraz z decyzjami, które nie tylko pozostają w rażącej sprzeczności z duchem obowiązujących Polskę i Gdańsk traktatów, ale co więcej, kłócą się z poprzednio powziętymi przez te instancje orzeczeniami i decyzjami. Każda taka decyzja międzynarodowa jest przeważnie nie-

wyraźna i dwuznaczna i otwiera pole do dalszego gdańskiego pieniactwa.

Następca Min. Strassburgera, pan Generalny Komisarz Kazimierz Pappé będzie miał niełatwe przed sobą zadanie. Będzie musiał stłumić antypolskie fermenty, żyjące w Gdańsku samym, jak i — co najważniejsze — ich źródło, które tkwi w Niemczech. Kto wie, czy nie będzie też musiał zrezy-

gnować z wersalskiego tonu, jakim Polska dotąd posługiwała się w stosunku do Gdańska a w miejsce tego używać tonu, jaki Niemcy łatwiej rozumieją i przed którym czują respekt.

Może to obudzi świadomość Gdańszczan, że ich przyszłość i pomyślność jest całkowicie uzależniona od przyszłości i pomyślności Polski oraz, że dotychczasowe postępowanie władz Wolnego Miasta jest najwyraźniej sprzeczne z interesami tego miasta i musi je w końcu doprowadzić do katastrofy.

Z ostatniej chwili.

Oskar Hohenzollern kandydatem Hittlera na nowego prezydenta Niemiec.

Berlin, 18 lutego. (PAT.) Odbyło się wczoraj posiedzenie zarządu partji niemiecko-narodowej, w której po raz pierwszy uczestniczył wybrany ostatnio członek zarządu książe Oskar

pruski, syn b. cesarza Wilhelma. Przewodniczący partji niemiecko-narodowej, Hugenberg, wygłosił przemówienie, w którym — jak podkreśla komunikat — oświadczył, że przyna-

leżność księcia Oskara pruskiego do stronnictwa niemiecko-narodowego jest widomym znakiem ścisłego przywiązania stronnictwa niemiecko-narodowego do domu Hohenzollernów. W wyniku obrad zarząd złożył na ręce Hugenberga decyzję w sprawie kandydatury na wybory prezydenta.

Berlin, 18 lutego. (PAT.) Socjalistyczny „Vorwärts“ donosi, że Hugenberg zaproponuje partji narodowo-socjalistycznej i Stahlhelmowi księcia Oskara pruskiego jako wspólnego kandydata opozycji narodowej na prezydenta Rzeszy. Na wczorajszym posiedzeniu zarządu partji niemiecko-narodowej książe Oskar pruski oświadczył, że ma gotowość przyjęcia kandydatury.

Delegaci Rady miejskiej Lwowa u marszałka Sejmu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18 lutego. Delegacja Rady Miejskiej Lwowa z p. Litwinowiczem na czele przebywająca od wczoraj w Warszawie została w dniu dzisiejszym przyjęta przez p. marszałka Sejmu Światalskiego, któremu złożyła memoriał i przedstawiła w zarysie sprawę samorządu m. Lwowa, w związku z t. zw. małą ustawą samorządową. Delegacji m. Lwowa w swym memoriale wyrażają postulat wydzielienia samorządów m. Lwowa i Krakowa i nadania im specjalnych form organizacyjnych w drodze odrębnych rozporządzeń. O godz. 3-ciej; delegacja będzie przyjęta przez Wiceministra spraw wewnętrznych p. Korsaka.

36 audjencyj w jednym dniu.

Paryż, 18 lutego. (PAT.) Prezydent Republiki przyjął wczoraj 36 deputowanych i senatorów. Jest to rekord prowadzonych narad prezydenta z przywódcami podczas kryzysu ministerjalnego. Konferencja z ministrem wojny, pierwszym delegatem do Genewy będzie prawdopodobnie decydująca. Wedle informacji, pochodzących z otoczenia prezydenta, większość polityków wypowiedziała się za zatrzymaniem ministra wojny w gabinecie.

Jak Niemcy pojmują ideę rozbrojenia.

Przeciw zmniejszeniu budżetów i umiędzynarodowieniu lotnictwa.

Genewa, 18 lutego. (PAT.) Dziś ogłoszone zostały niemieckie propozycje rozbrojenia. W uwagach wstępnych delegacja niemiecka oświadcza, że Niemcy są rozbrojone i że ich rozbrojenie powinno stanowić linię wytyczną dla rozbrojenia wszystkich członków Ligi. Propozycja niemiecka obejmuje zniesienie obowiązkowej służby wojskowej, w razie gdyby ona nie miała miejsca, ograniczenie wyszkolenia rezerw, zakaz używania policji i żandarmerji w służbie wojskowej, zakaz ciężkiej artylerji poza fortcami, ograniczenie kalibru armat wewnątrz fortec, zakaz czołgów, ustalenie dla

każdej kategorii broni maksymalnej cyfry dla każdego państwa, zakaz budowy i utrzymania fortów w pobliżu granic, ograniczenie tonnażu okrętów wojennych, zupełne zniesienie lotnictwa wojskowego, zniszczenie materiału lotniczego, zakaz wojny chemicznej i bakterjologicznej, jak również, przygotowań do takiej wojny. Co się tyczy ograniczenia budżetów wojskowych delegacja niemiecka sprzeciwia się temu kategorycznie. Ten ostatni punkt zasługuje na uwagę. Zwraca również uwagę pominięciu przez delegata Niemiec idei umiędzynarodowienia lotnictwa cywilnego.

Strajk w zagłębiu węglowym.

Wszędzie panuje spokój.

Kraków, 18 lutego. (PAT.) Zapowiedziany przez centralny związek górników strajk Zagłębia krakowskiego rozpoczął się dziś rano. Konieczną obsługę na kopalniach pozostawiono. W Jaworznie zastrajkowało 3.265 górników. Na niektórych kopalniach są dziś tak zwane świętówki. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Sosnowiec, 18 lutego. (PAT.) Sytuacja strajkowa na terenie Zagłębia przedstawia się następująco: Wszystkie kopalnie zrzeszone w Radzie zjazdu przemysłowców są dzisiaj nieczynne. Z pośród 10 towarzystw na terenie Zagłębia dąbrowskiego 6, a między innymi towarzystwo warszawskie, towarzystwo Czeladzi, Tow. Saturn, Tow. Sosnowieckie ogłosiły na swych

kopalniach świętówki. Na innych robotnicy nie przystąpili do pracy. Nie pracuje zatem w dniu dzisiejszym ogół górników Zagłębia, t. j. 27.000 ludzi. Kopalnie małe, będące własnością prywatną, pracują zupełnie normalnie. Kopalnie te obejmują około 1500 robotników, z czego na pierwszą zmianę przypada około 750. Na kopalniach, nie będących w ruchu, robotnicy zostawili tak zwane osady dla koniecznych robót. Liczba robotników, która nie przystąpiła do pracy w czterech towarzystwach kopalnianych, wynosiła na pierwszej zmianie 3.600 osób. Nadmienić należy, że kopalnie niezrzeszone w radzie zjazdu przemysłowców nie przechodzą zatargu zarobkowego.

Aresztowanie Levina.

N. Jork, 18 lutego. (PAT.) Aresztowano tu Karola Levina, który odbył lot transatlantycki w roku 1927. Stoi on pod zarzutem sprzeniewierzenia 100 akcji Tow. American Telefon, które

zginęły w roku 1930. Policja pozwoliła Levinowi pozostać chwilowo w klinice, gdzie kończy kurację po złamaniu nogi.

Środowe posiedzenie Sejmu.

Pracowity dzień przy ul. Wiejskiej.

Warszawa, 17 lutego. (PAT). Na dzisiejszym 56 plenarnym posiedzeniu Sejmu przyjęto w trzecim czytaniu projekt ustawy o funduszu obrotowym reformy rolnej. Następnie po przemówieniu sprawozdawcy posła Tyżkiewicza (BBWR.) przyjęto projekt ustawy o wykonywaniu planów parcelacyjnych.

Niekorzystne stosunki handlowe z Czechami.

Posel Hołyński (BBWR) zreferował z kolei łącznie ustawy o ratyfikacji porozumienia między Polską a Czechosłowacją o cieniach chodników dywanowych i cieniu piwa w beczkach. Przy tej sposobności referent podkreślił, że od wejścia w życie traktatu handlowego z Czechosłowacją tj. od 1926 roku, zmuszeni byliśmy do podpisania kilku protokołów dodatkowych ustalających niekorzystne dla nas stawki celne na szereg artykułów i poczynić szereg usług przy imporcie towarów czechosłowackich. Traktat ten jest dla nas niedogodny i utrudnia nam zawieranie innych traktatów. Parokrotnie chcieliśmy wszcząć pertraktacje dla poczynienia poprawek ale spotkaliśmy się ze strony Czechosłowacji, która jednak wprowadziła takie poprawki w traktatach z Francją i Szwajcarią, z odmową. Od 1930 roku obserwujemy ogólny spadek importu trzody chlewnej do Czechosłowacji i widzimy, że Polska jest gorzej traktowana niż inne państwa. To samo dotyczy drzewa i olejów mineralnych. Ze strony Czechosłowacji nie spotkaliśmy się również z przyjaznym traktowaniem stosunków handlowych z Polską. Oba te projekty ustaw ratyfikacyjnych przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Traktaty rumuńsko-polskie.

Po referacie posła Hołyńskiego przyjęto ustawę o ratyfikacji konwencji handlowej i nawigacyjnej z Rumunją, dwie noty dołączone do tej konwencji w sprawie kukurydzy i rur żeliwnych, dalej konwencję weterenaryjną z Rumunją i protokół w sprawie przywozu zwierząt oraz przywozu surowych produktów zwierzęcych. Referent zwrócił uwagę, że Rumunja zawarła traktat handlowy z Niemcami i niewiadomo czy nie dała Niemcom jakichś tajnych preferencji. Gdyby to miało miejsce, to koniecznym byłoby, zdaniem referenta, wszczęcie dalszych pertraktacji z Rumunją, które wobec przyjaznych stosunków polsko-rumuńskich na pewno doprowadziłyby do skutku.

Zakłady Ubezpieczeń.

Z kolei poseł Ulrich zreferował projekt ustawy o zwolnieniu od podatku dochodowego w Zakładach Ubezpieczeń nadwyżek powstałych z oszacowania nieruchomości. Projekt ustawy przyjęty został w drugim i trzecim czytaniu.

Pos. Ulrich zreferował dalej projekt ustawy o przenoszeniu portfeli ubezpieczonych. Projekt ten ma na celu zabezpieczenie praw osób, które ubezpieczyły się w polskich Zakł. Ubezpieczeniowych. W razie znalezienia się takiego Zakładu w trudnych warunkach finansowych wedle dotychczasowej ustawy zachodziła konieczność likwidacji. Nowa ustawa daje możliwość prze-

noszenia portfeli ubezpieczonych w części lub całości do innego zakładu bez likwidacji. Projekt ten przyjęto w drugim i trzecim czytaniu

Kredyty dla przemysłu drzewnego.

Posel Zebracki (BBWR) zdał sprawozdanie z Komisji prawniczej o rządowym projekcie ustawy dotyczącej rejestrowego zastawu drzewnego. Projekt ten ma charakter kryzysowy i ma umożliwić przemysłowi drzewnemu uzyskanie kredytu obrotowego. Projekt rządowy w artykule II wylą-

cza z tego kredytu zastawowego tych właścicieli lasów, którzy nie prowadzą własnych przedsiębiorstw drzewnych. Nie widząc powodu takiego wyłączenia, Komisja prawnicza po porozumieniu się z Rządem skreśliła odnośny ustęp. Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Scalenie prac nad meljoracją.

Po przyjęciu rządowego projektu w sprawie zmiany ustawy o zakresie działania Ministra Reform Rolnych przystąpiono do sprawozdania Komisji

reform rolnych o rządowym projekcie ustawy o właściwości Ministra Reform Rolnych w zakresie wykonywania meljoracji.

Posel Jakowicki (BBWR) podkreślił, iż dotychczas sprawa meljoracji rolnej była w kompetencji trzech Ministerstw robót publicznych, rolnictwa i reform rolnych. Obecnie projekt porządkuje te stosunki kompetencyjne i przekazuje Ministerstwu reform rolnych całkowitą opiekę nad meljoracją.

Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Osadnictwo wojskowe na pustych obszarach kresowych.

Klub ukraiński zapowiada walkę „niedozwolonemi“ środkami!

Następnie pos. Jakowicki w imieniu Komisji reform rolnych przedstawił referat o rządowym projekcie ustawy uzupełniającej przepisy o nadawaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego. Referent zaznaczył, że z 212.000 ha. przeznaczonych na osadnictwo wojskowe użyto tylko 65.000 ha. reszta przypadła na osadników cywilnych i na powiększenie karłowatych gospodarstw. Osadnictwo kresowe wykonało w zakresie kultury rolnej dużą pracę pionierską. Osadnictwo ujęto w mocną i zwartą organizację, która nie poszła po linii przeciwstawiania się dążeniom kulturalnym narodowości, z którą miało współżyć na nowym terytorjum. Potrzebna była wielka ofiara dla utworzenia placówek spółdzielczych i oświatowych, aby zniknęła nieufność. Mimo małej liczebności osadnictwa robi się też krzyk o rzekomą kolonizację ziem wschodnich jak gdyby akcją prowadzoną w tym tempie można było zmienić stosunki narodowościowe na kresach. Krok ten jest, jak oświadcza referent, tem mniej uzasadniony, że obecna ustawa ma działać na niekolejne grupy na małych obszarach gruntów po leśnych, znajdujących się jeszcze w dyspozycji Ministerstwa Rolnictwa. W głównej zaś części projekt przewiduje przyznanie praw osadnikom wojskowym, tym osadnikom z parcelacji, którzy mimo posiadanych praw do bezpłatnych działek zawarli umowy o kupno nowych działek.

Posel Kochan oświadcza, że Klub Ukraiński zwalczać będzie ten projekt wszelkimi dostępnymi środkami zarówno w Sejmie jak i poza Sejmem. Mówca twierdzi, że projekt ten ma charakter ustawy kolonizacyjnej zwróconej rzekomo przeciwko Ukraińcom. Klub Ukr. zwróci się w tej sprawie do Ligi Narodów. Mówca zapowiada, że w chwili głosowania nad tym projektem posłowie ukraińscy nie będą obecni na sali. Przeciwno projektowi wypowiedział się również pos. Matczak (Socj. Kl. Ukr.) twierdząc, że projekt ten godzi w interesy zamieszkałej na kresach ludności ukraińskiej i oświadcza, że klub jego będzie zwalczał ten projekt wszelkimi środkami. Podobnej treści oświadczenie złożył pos. Jeremicz (Kl. Ukr.) zapowiadając, że jego klub zwalczać będzie ustawę wszelkimi dozwolonemi i niedozwolonemi środkami. To oświadczenie posła Jeremicza spotkało się ze sprzeciwem na ławach BBWR.

Minister reform rolnych oświadczył, że celem omawianego projektu ustawy jest ostateczne zlikwidowanie dotychczasowej akcji osadnictwa wojskowego. Przyznanie działek bezpłatnych tym żołnierzom, którzy wskutek niedostatecznego zapasu ziemi nie mogli otrzymać bezpłatnych działek wojsko-

wych i nabyli gospodarstwa za opłatą z parcelacji rządowej. Przez przyznanie nowych działek osadniczych tym b. wojskowym, którzy otrzymali działki nienadające się do zagospodarowania czy też nieużytków. Dla uzyskania ziemi na powyższe cele ustawa przewiduje gruntów leżnych a więc te, które zasadniczo nie są przeznaczone na cele reformy rolnej. Nowego osadnictwa na mocy tej ustawy Minister nie zamierza przeprowadzać. Ustawa ta jedynie uporządkuje, zakończy i ostatecznie zlikwiduje dotychczasową w tej dziedzinie akcję. Obawy tu wyrażone jakoby wskutek wydania tej ustawy miała nastąpić nowa fala osadnictwa wojskowego na szkodę mniejszości narodowej są nieistotne. Ustawa o nadaniu ziemi żołnierzom wojsk polskich w trzech Województwach

Małopolski Wschodniej nie obowiązują, wobec czego osadnictwo wojskowe nie jest tam wprowadzone. Deklaracje posłów ukraińskich mają więc na celu tylko szerzenie niepokoju i mączenie zgodnej współpracy między Polakami a mniejszością narodową a przedmiotowo są zupełnie bezpodstawne.

Posel Kamiński (BBWR.) polemizował ze stanowiskiem posłów Klubu Ukr. w szczególności odparł zarzut, jakoby przy pomocy tej ustawy wywłaszczano się kogokolwiek z rodzinnej ziemi. Mówca kwalifikuje to twierdzenie jako demagogię.

Po przemówieniu sprawozdawcy posła Jakowickiego projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu głosami BBWR. i Klubu Narodowego.

N. T. A.

Posel Świerżawski (BBWR.) zreferował następnie projekt ustawy o Najwyższym Trybunale Administracyjnym oświadcza, że w zmianach tych chodzi o usunięcie różnic, luk i braków. Środkiem ku temu jest wprowadzenie pełnego przymusu adwokackiego oraz nowego systemu opłat. Te dwa środki stosuje obecna nowela.

Po przemówieniach posłów Nowodworskiego, Krysy i Sommersteina, oraz replice referentów projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Słodka dyskusja.

Po przyjęciu projektu ustawy w drugim i trzecim czytaniu o Najw. Trybunale Adm. poseł Hołyński w zastępstwie referenta Psarskiego zreferował nowelę do rozp. o sztucznych środkach słodzących. Nowela zaostrza kary za nielegalne używanie sacharyny i nielegalne szmuglowanie. Przemyciona sacharyna jest słodsza 500 razy od cukru przeto konsumpcja cukru w Polsce zmniejsza się o 44 tysięcy

tonn, co daje stratę dla Skarbu Państwa 55 milionów zł. rocznie. Prócz tego zmniejsza się i zasiew buraków.

Posel Zaremba jest zdania, że przenikanie sacharyny do Polski jest objawem gospodarczym i tego nie załatwi się środkami natury policyjnej. Mówca domaga się obniżenia ceny cukru. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Wrzawa o odebraną subwencję.

Po odesłaniu do Komisji kilku projektów ustaw wywiązała się dyskusja. Przy ustawie o likwidacji komitetu floty narodowej zabrał głos pos. Dubois, który powołując się na notatki zapytuje, czy komitet floty narodowej rozwiązuje się dlatego, aby pieniądze komitetu przeszły do Min. Przemysłu i Handlu. Zapytuje dalej, czy w ten sposób wolno brać pieniądze i przeznaczać je na inne cele. Minister Przem. i Handl. Zarzycki odpowiedział posłowi Dubois podkreślając, że komitet floty narodowej otrzymał z Ministerstwa 670.000 zł. subwencji z czego 360.000 tytułem zwrotu.

Zmuszony ciasnotą budżetu, Minister zażądał zwrotu sumy. Decyzja o

oddaniu pieniędzy została powzięta przez pełny komitet. Posługiwanie się pismami przez posła Dubois i notatkami dziennikarskimi, kwalifikuje odpowiednio wysuwaną kwestję.

Minister zapewnia, że projekt ustawy niema na celu przekreślenia dotychczasowej akcji, będzie ona prowadzona dalej, w innej formie. Pożyczka, która wycofano, została rzeczywiście zużyta. Pieniądze te wzięto z subwencji Ministerstwa na żeglugę, w celu upłynnienia w chwili, gdy żegluga będzie ich potrzebowała. Po przemówieniu posła Dubois, który polemizował z wywodami p. Ministra Zarzyckiego, marszałek odesłał ustawę do Komisji morskiej.

Sprawy emerytalne i urzędnicze.

Przy pierwszym czytaniu projektu ustawy o uregulowaniu produkcji ole-

janu skalnymi, zabrał głos poseł Rybarski, dopatrując się w tym pro-

jękcie nowego rodzaju etatyzm. Również krytycznie odniósł się do tego projektu poseł Ciołkosz. Projekt ustawy odesłał marszałek do odnośnej Komisji. Przy pierwszym czytaniu ustawy o kredytach dodatkowych za rok 1931/32, przemawiał poseł Piotrowski (PPS.) poruszając przy tej okazji zagadnienia emerytalne i wyrażając obawę co do projektu ustawy, wniosonego do Sejmu a zmieniającego ustawę o zaopatrzeniu emerytalnem. Szereg zastrzeżeń do ustawy o spłacie zaległości podatkowych zgłosił poseł Bittner (Ch. D.), oświadczając, że Klub Ch. Dem. głosować będzie przeciwko tej ustawie; przeciwstawia projekt własny zgłoszony w styczniu. Oznawiany projekt ustawy krytykował jeszcze poseł Gruetzmacher (Kl. Nar.). Przy pierwszym czytaniu projektu ustawy o zmianie rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej o dostosowaniu uposażeń członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażeń funkcjonariuszy państwowych, przemawiał poseł Grzeźnarowski (PPS.), który w imieniu PPS. wypowiedział się przeciwko tej ustawie jako pogarszającej jego zdaniem byt pracowników komunalnych. Projekt ustawy odesłano do Komisji administracyjnej. Wreszcie do projektu ustawy o stosunkach służbowych pracowników instytucji społecznych przemawiał pos. Szczerkowski (PPS.) twierdząc, że ustawa godzi w stan prawny wspomnianych instytucji. Mówca wypowiada się przeciwko niej. Ustawę odesłano do Komisji ochrony pracy. Na tem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie wyznaczone zostało na piątek godz. 16-tą. Poseł Zwierzyński (Kl. Nar.) prosił o postawienie na porządku dziennym interpelacji Klubu Nar. w sprawie niewłaściwego traktowania przez władze administracyjne zgromadzeń poselskich i zebrań organizacji społecznych, ponieważ odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych Klubu nie zadowolili. Marszałek oświadczył, że zastanowi się nad tą sprawą i umieści ją na jednym z następnych posiedzeń.

Reforma wyborcza we Francji.

Paryż, 18 lutego. (PAT.). Komisja senacka powołana do rozpatrzenia projektu reformy wyborczej odrzuciła jednogłośnie artykuł dotyczący głosowania. Odesłano do opracowania specjalnej Komisji wniosek o prawie wyborczem kobiet oraz polecono sprawozdawcy przestudjować wniosek czy natychmiastowe zastosowanie przymusu głosowania jest możliwe.

O co się potknął rząd Laval'a.

Przysłowiową „epluchurę“, skórka od pomarańczy, o którą się potknął tak zreczny polityk, jak premier Laval, była reforma wyborcza. Mimo wszystkie pozory, mimo wysuwane w interpelacji senatora Peyronnet'a względem „polityki ogólnej“, o które rzekomo chodziło lewicy senackiej, istotną przyczyną odwetu, jaki wzięła sobie na rządzie p. Laval'a lewica senacka, było przetorsowanie przez prawicę w Izbie Deputowanych projektu ustawy wyborczej, niekorzystnego pod wieloma względami dla partii lewicowych, dla socjalistów i radykałów. Ponieważ wybory do parlamentu francuskiego mają się odbyć w maju, przeto względem i interesy wyborczo-partyjne zaważyły silnie na szali decyzji plenium senackiego, które głosowaniem swym położyło kres istnieniu gabinetu Laval'a.

Gwałtowny atak lewicy senackiej przeciwko Laval'owi, obalenie rządu przez Senat, co właściwie jest przywilejem Izby Deputowanych, ma już swoje precedensy w historii powojennej Francji. Stanowisko senatorów lewicowych staje się zrozumiałe w świe-

tłe konsekwencji, jakie nowa ustawa wyborcza pociągnie za sobą na terenie wyborczym. Dotąd bowiem przy wyborach, radykałi i socjaliści, idąc z osobną, głosowali w pierwszej kolejności na swych kandydatów, dopiero w głosowaniu ściślejszym, gdy okazywało się, że kandydat lewicowy radykał, czy socjalista, ma mniejszą liczbę głosów, niż kontrkandydat partii prawicowych czy centrowych, głosowano wspólnie, en bloc, radykałi i socjaliści, na kandydata lewicowego bez względu na jego przynależność partyjną. Teraz, gdy głosowanie ściślejsze, powtórne, zostało usunięte, lewica, aby nie przepaść przy wyborach, musiałaby się porozumieć ze sobą i zawrzeć ewentualny blok wyborczy, co przedstawia duże trudności zarówno dla radykałów, partii mieszczańskich, jak i dla socjalistów. Jedni obawialiby się w tym wypadku utraty swych wyborców do obozu prawicowego, drudzy, do obozu komunistycznego. Stąd więc wściekłość lewicy, która dopatruje się w przeprowadzeniu nowej ustawy wyborczej manewru Laval'a, mającego zapewnić zwycięstwo prawicy podczas kampanii

wyborczej, a w konsekwencji utworzenie po wyborach w Izbie szerokiego zjednoczenia narodowego, któreby obejmowało większość posłów i ciągnęłoby się z skrajnej prawicy poprzez centrum do lewicy, uszczuplonej tak znacznie, iż nie odgrywałaby już większej roli w parlamencie. W dodatku rząd Laval'a przeprowadził łącznie z ustawą reformę prawa wyborczego czynnego i biernego dla kobiet, które dopiero teraz będą mogły we Francji brać czynny udział w wyborach i otrzymywać mandaty poselskie do Izby. Słusznie czy niesłusznie — faktem jest jednak, iż lewica francuska, co jest zjawiskiem dziwnym, była zawsze przeciwna nadaniu kobietom praw wyborczych, przypuszczając, iż udział ich w życiu politycznym przyczyni się do zwiększenia się obozu prawicowego.

Nie bez pewnego znaczenia, choć na drugim raczej planie, jest akcja przyjaciół Briand'a, którzy nie zapomnieli Laval'owi wymanewrowanie tego ostatniego z areny politycznej. Wątpić jednak należy, czy Briand ukazałby się już teraz na widowni. Największe szanse ma obecnie gabinet tymczasowy Barthou lub Sarraut, który będzie istniał do wyborów majowych.

Zarzuty wytaczane w Senacie ze strony lewicy przeciw rządowi Laval'a o brak linii wytycznej w polityce wewnętrznej Francji, wobec pogłębiającego się kryzysu gospodarczego, można uważać za argumenty natury faktycznej.

Pośrednie skutki kryzysu gabinetowego we Francji odbiją się na konferencji genewskiej, której obrady po przemówieniach ogólnych będą zapewne odroczone aż do maja, t. j. aż do wyniku wyborów we Francji. Nie bez pewnego znaczenia będzie też dla rezultatu wyborów w Niemczech zmiana rządu w Paryżu. E. R.

30-lecie Filharmonji Warszawskiej.

Z okazji 30-letniej rocznicy założenia Filharmonji Warszawskiej odbył się onegdaj wielki koncert orkiestry filharmonicznnej pod batutą E. Młynarskiego, jednego z założycieli Filharmonji. Koncert odbył się pod protektorem Pana Prezydenta Rzplitej, który też zaszczylił go swoją obecnością. — Na zdjęciu naszym widzimy fragment z sali Filharmonji podczas koncertu. U dołu na lewo widzimy przy stole dyrygenta p. E. Młynarskiego (3), u góry w łozy Pana Prezydenta R. P. (1) i p. Prezesa Rady Ministrów A. Prystora (2).

Sejm kłajpedzki przeciw Litwie.

Berlin, 18 lutego. (PAT.). Sejm kłajpedzki przyjął dziś głosami większości przeciwko 4 głosom posłów narodoowo-litewskich wniosek posła Krausa protestujący z naciskiem przeciw nadużywaniu przez gubernatora Merkisa autonomicznych praw Kłajpedy i domagający się niezwłocznego cofnięcia wszelkich zarządzeń oraz przywrócenia normalnych stosunków w Kłajpedzie.

Dawni pątnicy w Polsce.

Jednym z ciekawych objawów kulturalnych w dawnej Polsce — znamienym jeszcze w czasach stosunkowo niezbyt od nas odległych — było tzw. pątnictwo czyli pielgrzymstwo.

Po różnych ziemiach naszego kraju, zwłaszcza po wsiami i małych miasteczkach, przeciągali — w pojedynkę lub grupkami — ludzie, odziani w długie płaszczki, duże kapelusze z okrągłym rondem, z ogromną, zakrzywioną u góry łaską w ręku. Chodzili boso, albo w skórzanych trepach, napoły odkrytych: u szyi ich zwisały się długie szkaplerze i różańce, a płaszcz i kapelusze przyozdobione były w muszelki czy skorupki płazów albo w obrazki Świętych Pańskich. Byli to polscy pielgrzymi.

Przychodzili niewiadomo skąd i odchodzili niewiadomo dokąd, a poważne ich postacie, długie, siwe brody, torby, wyładowane relikwiami i pamłatkami, słowa wymowne i namaszczone, a przytem skłonność do opowiadania i pouczeń — wszystko to otaczało ich jakąś tajemnicą i budziło mimowolny respekt u ludu.

Jeszcze z drugiej połowy XIX w. zapamiętała Polska — prawda że już nieliczne — postaci takich pielgrzymów: wciągnęła ich także w repertuar swoich typów literatury piękna.

Pielgrzymstwo polskie poczęło się bardzo wcześnie, bo jeszcze w średniowieczu, a rozwinęło się szczególnie w XVI i XVII w. Rekrutowali się ci pątnicy ze sfer najrozmaitszych; zdarzał się wśród nich jakiś duchowny lub pokutujący za ciężkie zbrodnie szlachcic (przecież i Bolesław Śmiały miał przywdziać strój pielgrzyma!), ale najczęściej byli to ludzie ze sfer niższych: nabożni, pokutnicy, lub poprosto jednostki, które obrały sobie „pątnictwo“ za ciężki, ale zarazem „wygodny“ kawałek chleba. Wędrowali z jednego „świętego miejsca“ do drugiego: szli do Rzymu, „ad limina apostolorum“, do cudownego Loretu, gdzie był domek Najśw. Marij Panny, do grobu św. Jakóba w hiszpańskiej Compostelli, potem do Lourdes; najdalszą meta ich zamorskich już pielgrzymek była Jeruzolima, Grób Chrystusa i wogóle Ziemia Święta, którą przed wiekami deptały nogi Zbawiciela. Gdy się już posta-

rzeli i nie mieli sił na zagraniczne pątnictwo, odwiedzali cudowne miejsca polskie: Częstochowę, Kalwarię w Górze nad Wisłą lub Kalwarię Zebrzydowską, Kobylanę, Młatyn czy Leżajsk, wreszcie Ostrą Bramę w Wilnie.

Drzwi domów mieszczańskich i chat wieśniaczych stały przed pątnikami otworem; witano ich z czcią, całowano ich ręce, z podziwem patrzono na siwy włos i włosienice na ciele, kupowano pamłatki: jerozolimskie palmy, listki z Ogrojca Oliwnego, paciorki, krzyżyki, różańce, pierścionki, o tartę o relikwie i cudowne obrazy, ziemię z góry Kalwarii, piasek z Loretu, dzwonki loretańskie dla odpędzania burzy; czasem nawet różne amulety i niezwykle lekarstwa, nabyte w dalekich krajach.

Przedewszystkiem jednak byli „pątnicy“ roznosiicielami wiadomości i nowin ze świata, z odległych państw i krain; zastępowali wobec prostego ludu dzisiejszą pocztę i gazetę. Gdy rozgościli się na kilka dni (czasem na całą zawieruchę jesienną lub zimę) w chatcie wieśniaczej, żywieni i pojeni dostawali, — wtedy wyciągali zmęczone kości przy ciepłym kominku, a dokoła nich zasiadała — długimi wieczorami — cała wieś i słuchała, słuchała bez końca... Umieli przecież także śpiewać

nowe, nabożne pieśni, grywali na kobzie, a narratorami bywali nieprześcignionymi.

Z biegiem czasu — już w ciągu XVI w. stanowisko „pielgrzyma“ w Polsce zostało silnie nadwężone. Reformacja religijna, podważająca wszelkie „zewnętrzności“ i ceremonjały katolicyzmu, zwalczała i wykpiwała „pątników“; a zresztą i w szeregi ich samych zaczęły się — jak to często bywa — wkładać pewne nieporządki i nadużycia. Do prawdziwych, nefalszowanych pielgrzymów zaczęli się mieszać pielgrzymi fałszywi, pątnicy - wydzierosze, błagierzy, a nawet popolicie lotrzykowicie.

O takich to pielgrzymach - błagierach, którzy „nigdzie nie bywali“, a opowiadali niestworzone „cudeńka“, były naciągane łatwowierny ludek, przekazała nam wiele dowcipnych szczegółów tzw. „literatura mieszczańska“ (popularna, straganowa) XVII i XVIII w. Np. głośna „Komedja Męso-pustna“ z 1622 r. wprowadza d'alog między Pielgrzymem, Łapikuflem (pijanica) i Sofistą (mędrkiem), w którym pielgrzym, posilając się obficie gorzałką, opowiada niestworzone rzeczy: jak to zeszł pół świata, był na wyspie Utopii, gdzie są drzewa o złotych i srebrnych liściach, gdzie ludzie latają

Z Komisji sejmowych i senackich.

Sejmowa Komisja oświatowa

Warszawa, 17 lutego. (PAT.). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej Komisji oświatowej odbyło się dziś trzecie czytanie rządowego projektu ustawy o ustroju szkolnictwa. Projekt ustawy Komisja przyjęła 17 głosami.

Pos. Kornecki (Kl. Nar.) oraz pos. Wężykowski (Kl. ukr.) wobec odrzucenia większości poprawek oświadczyli się przeciwko całości ustawy. Pos. Piotrowski (PPS.) w myśl uprzednio złożonej deklaracji ustosunkował się do projektu ustawy negatywnie. Z kolei przyjęto rezolucję pos. Smulakowskiego (BBWR.), wzywającą Rząd, aby powołując do pracy Ministerstwa czynnych pracowników, powoływał ich również zśród odpowiednich instytucji naukowych, kulturalnych i oświatowych, oraz organizacji zawodowych. Z kolei przystąpiono do rozpatrzenia projektu ustawy o szkolnictwie prywatnym, mianowicie o prywatnych szkołach i zakładach naukowych i wychowawczych. Referent pos. Szyszko (B. B. W. R.) omówił całość przedłożonego projektu, w szczególności zaś sprawę zakładania szkół prywatnych i ich prowadzenia. Po przemówieniu referenta zabrał głos Wiceminister W. R. i O. P. Kaz. Pieracki, zaznaczając, że potrzebę szkolnictwa prywatnego odczuwają zarówno społeczeństwo, jak i nauczycielstwo. Ustawa niniejsza jest bezwzględnie liberalniejsza, niż dotychczas obowiązujące z czasów zaborczych. Nowa ustawa nie przewiduje koncesyj obowiązujących do tej pory w zaborach pruskich i rosyjskich. Projekt pragnie zagwarantować społeczeństwu nie tylko swobodny rozwój szkolnictwa prywatnego, lecz także należyte ustosunkowanie się do Państwa i należyty poziom nauczania i wychowania. Odnosnie do zarządu, że projekt może ograniczać inicjatywę prywatną, Wiceminister podkreśla poprawki, popierające opiekę Rządu dla szkolnictwa eksperymentalnego.

Sejmowa Komisja administracyjna.

Warszawa, 17 lutego. (PAT.). Sejmowa Komisja administracyjna ukończyła dziś drugie czytanie projektu rządowego ustawy o zgromadzeniach. Trzecie czytanie odbędzie się na jutrzejszym posiedzeniu Komisji. Do szeregu artykułów przyjęto poprawki, z których najważniejsze odnoszą się

do sposobu odbywania zgromadzeń. Referent pos. Zdz. Stroński w końcowym przemówieniu zaznaczył, że nie może podzielić stanowiska opozycji, która z tej ustawy usiłuje zrobić dla siebie odskocznicę dla walki z administracją. Dalej referent oświadcza, że

Sejmowa Komisja prawnicza.

Warszawa, 17 lutego. (PAT.). Na posiedzeniu sejmowej Komisji Prawniczej poseł Terlikowski (BBWR.) zreferował rządowy projekt ustawy karnej skarbowej. Całość przyjęto jednomyślnie w drugim czytaniu z poprawką referenta i niektórymi poprawkami opozycji. Z kolei przystąpiono do obrad nad rządowym projektem ustawy o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądów okr. w Cieszynie, jak również na obszarze

posłowie opozycyjni usiłują narzucić tak jemu, jak i jego obozowi fałszywe naświetlenie projektu. W dyskusji przemawiali posłowie: Rzómska i Pacholczyk (BBWR.), Wrona i Araszkievicz (Str. Lud.), Wierczak i Bielecki (Kl. Nar.) oraz Sommerstein (Kolo Żyd).

sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie. Ustawa powyższa zmierza do wprowadzenia jednolitych przepisów o kosztach sądowych we wszystkich dzielnicach Państwa. W konsekwencji po przyjęciu poprawek BBWR. koszty te wzrosną w b. dzielnicy zaboru rosyjskiego o 50 procent, w b. dzielnicy austriackiej o 30 proc. Natomiast w b. dzielnicy pruskiej koszty te ulegną obniżce. Projekt ustawy przyjęto w drugim czytaniu.

Emerytury, zaopatrzenia i renty inwalidzkie w senackiej Komisji skarbowo-budżetowej.

Warszawa, 17 lutego. (PAT.). Senacka Komisja skarbowo-budżetowa na dzisiejszym posiedzeniu przystąpiła do obrad nad budżetem emerytur, zaopatrzenia i renty inwalidzkiej. Po sprawozdaniu senatora Szarskiego (BBWR.) rozwinęła się obszerna

dyskusja, w której zabierali głos senatorowie: Głabiński (Kl. Nar.), Kluszyńska (PPS.), Ciastek (Str. Lud.), Dąbski (BBWR.) i Pawlykowski (Kl. Ukr.). Wiceminister skarbu Starzyński udzielił wyczerpujących wyjaśnień po-

czem przeszedł do omówienia wniesionej do Sejmu ustawy emerytalnej. Wiceminister wskazał, że ustawa dotychczasowa jest najliberalniejszą na całym świecie. Nowela nie jest bynajmniej zmianą radykalną a polega ona jedynie na następujących zasadach:

1) minimalny okres, po którym można otrzymać emeryturę przesuwają się z 10 na 15 lat, ci którzy mają już emeryturę po wysłużeniu 10—15 lat, będą otrzymywali nadal z odpowiednim zmniejszeniem; 2) roczny przyrost emerytur wynosić ma w pierwszym 10-cioleciu po wysłużeniu 15 lat 2-4 procent, zaś w drugim 10-cioleciu 2-9 procent; 3) wysokość składek emerytalnych zostanie podniesiona z 5 na 8 procent. Nie ulegną rewizji pensje wdów do wysokości 50 zł. miesięcznie i sierocy do 25 zł., ani też pensje emerytów oraz wdów i sierot byłych państw zaborczych. Poza tem ustawa reguluje jeszcze drobne sprawy, uprawnia Radę Ministrów do zaliczenia pracy niepodległościowej. Senator Szarski zreferował dział wydatków na długi państwowe, które wynoszą 12,8 proc., w 90 procentach są to długi zagraniczne. Głosowanie nad tą częścią budżetu zostało odłożone. Następnie po referacie senatora Sobolewskiego (BBWR.), Komisja przyjęła w brzmieniu sejmowym nowelę do rozp. P. Prez. Rzplitej o utworzeniu przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe.

Tekst apelu Rady Ligi Narodów skierowanego do Japonji.

Genewa, 17 lutego. (PAT.). Sekretarz generalny ogłasza tekst apelu wypracowanego wczoraj przez Paul Boncoura w imieniu 12 członków Rady Ligi do rządu japońskiego. Członkowie Rady poza reprezentantami Japonji i Chin, oświadcza Paul Boncour, uważają za swój obowiązek skierować do rządu japońskiego usilny apel, by uznał odpowiedzialność i obowiązek umiarkowania i rozważenia, które nakłada na Japonję jej stanowisko członka Ligi zajmującego stałe miejsce w Radzie. Apel podkreśla dalej, że ostatnie wydarzenia w Szanghaju powiększają emocje opinii publicznej i narażają na niebezpieczeństwo życie i interesy obywateli szeregu państw oraz grożą stworzeniem nowych i poważnych trudności na konferencji rozbrojeniowej. Zapewniając Japonję, iż nie zapominają o jej skargach członkowie Rady dodają, że nie mogą uważać, iż Japonja nie uważa za możliwe poddać się bez zastrzeżeń metodom pokojowego

zatwiania sporu, przewidzianym przez pakt Ligi Narodów i przypominają pakt Kelloga jak również fakt, że Chiny ze swej strony zobowiązały się przyjąć decyzję Rady Ligi Narodów. Apel przypomina dalej tekst artykułu 10 paktu Ligi podkreślając, że wynika z nich, że członkowie Ligi nie mogliby uznać za ważne jakiegokolwiek naruszenia integralności terytorjalnej i zamachu na niepodległość polityczną na jednego z członków Ligi. Wobec opinii publicznej świata ciąży na Japonji ogromna odpowiedzialność okazania się sprawiedliwą i umiarkowaną w swoich stosunkach z Chinami. Uznają oni tę odpowiedzialność w formie uroczyste podpisane w roku 1922 traktatu 9 mocarstw, w którym strony zobowiązały się respektować suwerenność i integralność Chin. Apelując do jej wzniesłego uczucia honoru, 12 członków Rady wzywa Japonję do uznania obowiązków jakie nakłada na nią jej sytuacja specjalna oraz zaufanie jakie pokładają jako w towarzystwie w dziele utrzymania pokoju między narodami świata.

Genewa, 17 lutego. (PAT.). Komitet 12-tu odbył dziś posiedzenie, na którym zaznajomili się z notą japońską, w której sformułowane jest szereg zastrzeżeń natury prawnej przeciwko zwołaniu nadzwyczajnego posiedzenia Ligi. Postanowiono powierzyć przestudjowanie tych zastrzeżeń

Komitetowi prawników pod przewodnictwem Paul Boncoura.

Japonja ma zastrzeżenia.

Genewa, 17 lutego. (PAT.). Zarzuty wysunęte przez Japonję w związku z żądaniem Chin zwołania nadzwyczajnego posiedzenia Ligi polegają na tem, że Japonja uważa, że zgromadzenie może być warunkowe i że w sprawie konfliktu może być mowa jedynie o artykule 11-tym a nie 15-tym paktu Ligi. Komitet prawników, który ma te zarzuty przygotować do sprawozdania na piątkowym posiedzeniu Rady Ligi, obraduje. Wedle szwajcarskiej Agencji Tel. w Genewie, panuje pogląd, że zarzuty japońskie są nieuzasadnione.

Jaki mąż jest najlepszy?

Na odbytym niedawno w Ameryce konkursie na najlepszego męża pierwszą premję otrzymał niejaki Mr. M. Wannostand, jednoczący w sobie wszystkie zalety wymagane przez piękną. Zalety te są następujące: Zrana jest zawsze w dobrym humorze, zjawi się punktualnie na obiad, pozostawia swojej żonie kompletną swobodę w zarządzie domem, nie czyniąc nigdy żadnych uwag, znajduje, iż żona zna się lepiej na kuchni od świnki, ma szeroki gest i pogodnie usposobienie, przekłada dom nad klub, jest uprzejmy w towarzystwie i znawcą kobiet, ponieważ uważa — co najważniejsze — swą żonę za najpiękniejszą.

Dla reumatyków i cierpiących na bóle nerwowe. Co zaleca przeszło 6.000 lekarzy.

Reumatyzm, podagrę i podobne cierpienia wywołują jak wiadomo zaburzenia w przemianie materji. Chory organizm wytwarza w zbyt wielkich ilościach kwas moczowy, krew zaś w niedostatecznym stopniu wydziela ten straszliwy jad. Zastosowanie środków uśmierających przynosi choremu poprawę chwilową ulgę, lecz nie uwalnia go w zupełności od tych okropnych cierpień. Radykalne uzdrowienie z reumatyzmu i często powiązanych z nim bólów nerwowych nastąpić tylko wtedy może, gdy leczenie stawia sobie za zadanie zupełne usunięcie, a conajmniej zapobieganie nagromadzeniu się kwasu moczowego. Ten straszliwy jad bowiem, sadwiąc się w postaci ostrych jak igielki, drobnych kryształów w mięśniach, stawach i innych częściach ciała wywołuje te dokuczliwe i męczące bóle. To zadanie w zupełności spełniają tabletki Tegal, które właśnie w zarodku zwalczają te niedomagania. Lek ten w naturalny sposób usuwa pierwotki chorobotwórcze, dlatego też nawet w chronicznych wypadkach, gdy inne środki zawiodły, osiągnięto przy pomocy

Togalu nadspodziewanie pomyślne rezultaty. „Z wielką przyjemnością donoszę WP., iż po użyciu 5 opakowań Togalu wyleczyłam się zupełnie z uporczywego reumatyzmu, prześladowającego mnie od paru lat“, pisze nam pełna zapału p. Zofja Zwolińska, Lwów, Jabłonowski 36. „Na użycie Togalu zdecydowałam się dopiero po wyczerpaniu wszystkich innych środków aptecznych. Dlatego też czuję się w obowiązku przesłać WPanom niniejsze podziękowanie i zaznaczam, że będę usilnie nieoceniony preparat Tegal polecać moim wszystkim znajomym, jako jedyny środek na wyleczenie reumatyzmu“. Lecz również przy podagrze, bólach w krzyżu, rwanii w stawach, łamaniu w kościach, bólach nerwowych i głowy, grypie, przeziębieniach i pokrewnych cierpieniach działają tabletki Tegal szybko i pewnie. Niebezpieczne dla serca, żołądka i innych organów. Jeśli przeszło 6000 lekarzy, w tej liczbie wielu słynnych profesorów Togal ordynuje, to przecież każdy z zaufaniem zakupić go może. We wszystkich aptekach.

bez skrzydeł i chodzą w szklanych ubraniach, zapinanych na śrubki, a mroz jest tam tak wielki, że słowa ludzkie zamarają i dopiero na wiosnę — gdy odtają — można je słyszeć w powietrzu.

Na mnogość takich fałszywych pielgrzymów narzekają nieraz pisarze XVII w. (np. Starowski czy Opaliński), a władza biskupia i miejska występowały często przeciwko nim, zamykając ich po przytułkach, szpitalach lub... aresztach.

Obok tych „szalibierzy“ nie brakło atoli do końca istnienia dawnej Rzeczypospolitej (i później) szlachetnego typu polskiego pielgrzyma, gawędziarza, nauczyciela dzieci wiejskich, szerczyca opowiadań i powiastek wśród ludu. Spełniał oni do pewnego stopnia nie tylko misję religijną — ale i oświatową. Pięknym typem „pątniczki“ polskiej była np. w XVII w. bł. Ludwina z Kęt, która przez 30 lat odwiedzała stacje kościołów rzymskich, umarła in odore sanctitatis i pochowana została w polskim kościele św. Stanisława w stolicy papieskiej.

Jasną postacią pielgrzyma, który był emisariuszem polskich tradycji i polskiego elementarza przedstawił Reymont w swym Rożu w „Chłopach“. „Pielgrzymowi z Dobromila“ każe księżna Czartoryska nauczać dzieci wiejskie historii narodowej, a Mickie-

wicz w „Panu Tadeuszu“ wspomina o pielgrzymach, którzy przynosili na Litwę — w ową cudowną wiosnę 1812 r. — wieści o orłach napoleońskich. Zresztą i jeden z najpiękniejszych, patryjotycznych swoich utworów nazwał Poeta „Księgami Pielgrzymstwa Polskiego“.

Dzisiaj słyszymy także o pątnikach i pątniczkach do miejsc świętych. Pielgrzymki takie są już jednak zbiorowe, zorganizowane przez duchowieństwo. Dzisiejszy pielgrzym nie nosi długiego, zakrzywionego kija, ani skorupek na „kardynalskim“ kapeluszu, nie sprzedaje świętości, nie jest bazarzem, nauczycielem, poetą i belletrystą prostego ludu.

Dawny, historyczny typ nie zanikł jednak zupełnie. Czasem, gdzieś na dalekiej prowincji, spotyka się jeszcze taką tajemniczą postać z długą siwą brodą, która idzie, może z Częstochowy do Kalwarii, z modlitwą na ustach i w chrześcijańskich różańcowych koronek, prosząc o nocleg i jałmużnę... Ludzie przyjmują go z rezerwą i jakby z lękiem.

Odwykli od pątników i pątnictwa indywidualnego i zdaje im się, że jest to chyba jeden z tych dawnych pielgrzymów, co nigdy nie umierają i idą przez wieki po świecie, zebrząc przebaczenia za grzechy własne i cudze?...
(st.)

KRONIKA

LUTY	KALENDARZYK
18	Rz.-kat. Symeona Gr.-kat. Ahaftji
Czwartek	Wschód słońca g 6 m 48 Zachód „ g 16 m 52 Długość dnia g 09 m 20

LWOWSKA

CO GRAJĄ W TEATRACH:

TEATR WIELKI.
Czwartek, 18 bm, o godz. 4-tej i 8-cj: „Sen nocy letniej”.
Piątek, 19 b. m., o godzinie 8 wiecz.: „Sen nocy letniej”.
Sobota, 20 b. m., o godz. 4-tej i 8-cj: „Sen nocy letniej”.
Niedziela, 21 lutego o godz. 4-tej Opera.
Niedziela, 21 lutego o godz. 8 w. „Sen nocy letniej”.

TEATR ROZMAITOŚCI.
Czwartek, 18 b. m., o godz. 8 wiecz.: „Święty płomień”.
Piątek, 19 b. m., o godzinie 8 wiecz.: „Święty płomień”.
Sobota, 20 b. m., o godzinie 8 wiecz.: „Święty płomień”.
Niedziela, 21 b. m., o godz. 4 popoł.: „Roxi”.
Niedziela, 21 b. m., o godz. 8 wiecz.: „Święty płomień”.

TEATR NOWOŚCI.
Czwartek, 18 b. m., o godz. 8 wiecz.: „Czar walca”.
Piątek, 19 b. m., o godzinie 8 wiecz.: „Czar walca”.
Sobota, 20 b. m., o godzinie 8 wiecz.: „Król nocy”.
Niedziela, 21 b. m., o godz. 4 popoł.: „Czar walca”. (Ceny zmniejszone.)
Niedziela, 21 b. m., o godz. 8 wiecz.: „Król nocy”.

Dyrekcja Teatrów Miejskich prosi, ze względu na małą ilość pozostałych biletów na przedstawienie szkolne „Sen nocy letniej” dn. 20 lutego o szybkie zgłaszanie się szkół do kancelarii Teatrów Miejskich.

Towarzystwo Geograficzne we Lwowie. W piątek dnia 19 lutego br. o godz. 18.30 odbędzie się zebranie naukowe w Instytucie Geograficznym U. J. K. Kościuszki 9, III p. z referatem prof. dr. St. Pawłowskiego p. t.: „Tymczasowe wyniki badań geologicznych i geograficznych na południowym Polesiu”. — Goście mile widziani.

W Teatrze Wielkim dziś w czwartek, 18 lutego wspaniałe widowisko „Sen nocy letniej” Szekspira w ciekawym ujęciu scenicznym Edmunda Wiercińskiego. Oryginalne dekoracje i kostjomy Andrzeja Pronaszki. Bauta w rękach Zdzisława Górzyńskiego. Układ plastyczny - taneczny Jadwigi Hryniewiczkiej. Udział bierze prawie cały zespół dramatyczny. „Sen nocy letniej” powtórzony będzie w piątek i w sobotę wieczorem, w sobotę zaś popołudniu dla młodzieży szkolnej.

W Teatrze Rozmaitości dziś w czwartek sztuka angielska Somerset Maughama „Święty płomień” w reżyserji Lucjana Krzemieńskiego. Dekoracje Andrzeja Pronaszki. Udział biorą: Bonacka, Dziewońska, Siemaszkowa, Chodecki, Damięcki, Guttnier i Machalski. Sztuka powtórzoną będzie jutro i w dniu następnym.

CO WYŚWIELAJĄ W KINACH:

APOLLO: „Dwa serca biją w walca takt”.
CHIMERA: „Księżna Tarakanowa”.
KOPERNIK: Czwórka Piechurów „Najeźdźcy”.
LEW: „Dwa serca biją w walca takt”.
MARYSIENKA: Czwórka Piechurów — „Najeźdźcy”.
OAZA: „Trzy siostry” oraz „Wyspa zatopionych serc”.
PALACE: „W mrokach wielkiego miasta”.
PAN: Ramon Navarro, „Sevilla, miasto miłości”.
PASAŻ: „Maciste w piekle”.
PROMIEN: „Dusze w niewoli”.
SŁOŃCE: „Biali Indjanie” i „Wiosna uczuć”.
STYLORY: „Kajdany namiętności” i „Napowietrzni piraci”.

Ministerjalna Komisja w Magistracie. Wczoraj rano przybyła do biura III Wydziału Magistratu (technicznego) ministerjalna Komisja z radcą Sienkiewiczem na czele i rozpoczęła urzędowanie. Lustracja potrwa kilka dni.

Zapomogi dla rzemieślników. Na posiedzeniu Sekcji opieki społecznej, odbytem pod przewodnictwem r. dr. Poratyńskiego, udzielono dwóch zapomóg z fundacji miejskiej ku uczczeniu jubileuszu Ojca św. Leona XIII. Zapomogi te otrzymali rzemieślnicy Czarniawski i Szulc. Z porządku

Komisja techniczna z polecenia P. Wojewody bada bezpieczeństwo Gazowni miejskiej.

W związku z doniesieniami w dziennikach przed kilku dniami o zagrożeniu bezpieczeństwa w Gazowni miejskiej we Lwowie, informując nas z miarodajnych źródeł, że bezpośrednio interwenjował na miejscu p. Wojewoda lwowski Różniecki, celem skutecznego i natychmiastowego zapobieżenia grożącemu niebezpieczeństwu. Ponadto p. Wojewoda, nie spuszczając tej sprawy z oka, wydelegował do Gazow-

ni miejskiej Komisję techniczną pod przewodnictwem dyr. Robót publicznych p. Maliszewskiego, celem zbadania bezpośredniego powodu wypadku, oraz celem wydania odpowiednich zarządzeń w kierunku radykalnego zapewnienia bezpieczeństwa gazowni jak również zapobieżenia na przyszłość możliwości powstania podobnych wypadków.

„Moja Mamusia daje mi codziennie Emulsję Scotta,”

dlategoż jestem zawsze zdrowa i wesola — mam też proste nóżki i czerwone policzki”. Miliony dzieci wszystkich krajów o wysokiej kulturze zawdzięczają swoje kвітzące zdrowie Emulsji Scotta, która wzmacnia i rozwija organizm i chroni go przed krzywicą (angielską chorobą) i chorobami zakaźnymi, jak koklusz, grypa itp. Emulsja Scotta jest łatwo strawna i przyjemna w smaku — pobudza apetyt i zapobiega tworzeniu się skrofulów. Emulsja Scotta sporządzona jest z najlepszego tranu leczniczego, który zawiera najwyższe ilości witamin A i D. Te zalety jednak posiada tylko **ORYGINALNA Emulsja Scotta** i dlatego wystrzegaj się należy małotowarściowych naśladownictw. We wszystkich aptekach i sklepach aptecznych.

dziennego załatwiono kilka drobniejszych spraw.

Niszczący wypadek. Wczoraj popołudniu na torze kolejowym pod mostem Janowskim, robotnik kolejowy, Jan Binkiewicz, zajęty był naciąganiem drutu telefonicznego. W pewnym momencie nadjechał pociąg tuż obok Binkiewicza, znajdującego się na słupie. Binkiewicz doznał urwania palca u lewej ręki i zmiażdżenia dłoni. Pogotowie ratunkowe odwiezło go do szpitala.

Dwa pożary mieszkaniowe. O godz. 19-tej wybuchł pożar w mieszkaniu Michała Szwarma przy ul. Paskowej 6. Straż pożarna ogień zlokalizowała. Pastwą płomieni padła część sufitu. Szkoda 400 zł. W drugim wypadku paliło się w jadalni mieszkania Mózsa Markusa (Kazimierzowska 35, I p.). Szkoda wynosi 1,000 zł. Straż pożarna ogień ugasiła.

Zamknięcie komunistycznego dziennika we Lwowie. Kilka tygodni wychodziło we Lwowie pismo codzienne p. t. „Wiadomości”, którego treść poświęcona była propagandzie komunizmu. Na zarządzenie Prokuratury władze administracyjne zarządziły rewizję w lokalu redakcji tego pisma przy ul. Szymona Okólskiego 8, gdzie znaleziono mnóstwo dokumentów, stwierdzających łączność redaktorów tego pisma z partją komunistyczną. Lokal opieczetowany, dziennik zawieszono, a redaktorów w osobach Bernarda Gartenberga, który podpisywał pismo jako odpowiedzialny redaktor oraz współpracowników Salomona Majerowicza Nachmana Rosenberga, Mojżesza Gordon'a i Adele Gordon — wszystkich studentów Uniw. — aresztowano.

Włamanie i kradzież. Ubiegłej nocy nieznanymi sprawcami włamali się do Spółdzielni Urzędników Skarbowych (pl. Cłowy 1) i skradli większą ilość wyrobów tytoniowych oraz przybory do pisania nieustalanej wartości. — Z mieszkania Mirosławy Kreisner (L. Sapieży 73) skradziono wczoraj dwie książki Gal. Kasy Oszczędności na 310 zł., portfel z gotówką 105 zł., oraz obrączkę złotą i złoty łańcuszek. — Na szkodę Konrada

Nieustraszona zwolenniczka zimowych kąpiel morskich.

Nieustraszona zwolenniczka zimowych kąpiel morskich pani J. Duszyńska w Gdyni, która bez względu na porę roku codziennie zażywa kąpeli w morzu. — Zdjęcie nasze przedstawia p. Duszyńską po kąpeli przy temperaturze 14 stopni na bloku lodowym na plaży gdyńskiej.

Robaczewskiego, (Szymona Okólskiego 8) skradziono futro damskie wartości 450 zł. — Nieznani sprawcy włamali się do mieszkania właściciela realności (ul. Boczna Dekerta 9) Maksymiljana Kuliczaka. Z powodu nieobecności właściciela nie stwierdzono co zostało skradzione.

Samobójstwo ucznia gimnazjalnego. Wstrząsający wypadek samobójstwa ucznia gimnazjalnego wydarzył się wczoraj pod Lwowem. W lesie obok Winnik zauważyli wieczorem przechodnie zwłoki młodego studenta. O wypadku zaalarmowano natychmiast policję, która rozpoczęła dochodzenia. Przy zwłokach ucznia znaleziono półroczne świadectwo z klasy IV-tej, wystawione przez Państwowe Gimnazjum XI we Lwowie, mieszczące się przy ul. Szymonowiczów 1-3. Powodem samobójstwa jest zła nota otrzymana w klasyfikacji półrocznej.

SĄDOWA

Mała różnica. Wczoraj przed r. Tertilem toczyła się rozprawa przeciw Kondrackiemu, który z M. Kasy Oszczędności podjął na książeczkę 350 dol. zamiast 25 dol. Oszustwo było łatwe z powodu niewyraźnej numeracji bloków kasowych, która zacierała różnicę między cyframi 9 a 0. Gdy kasjer wywołał Nr. 699, na który dr. Baczos miał otrzymać 350 dol., Kondracki zgłosił się do kasy z Nr. 690 i otrzymał pieniądze, należące się dr. Baczosowi. Z powodu nieobecności oskarżonego — rozprawę odroczone.

Wyrok w procesie podpalaczy. Wczoraj wieczorem zakończyła się rozprawa przeciwko 5-ciu podpalaczom z Wisienki. Na Popowicza i Senyca nie wydano wyroku, ponieważ zostali oni skazani przez Sąd doraźny na dożywotnie więzienie. Trzeciego oskarżonego Kościuka, skazano na 5 lat więzienia, Berziuka na dwa miesiące, a Petryszyna uwolniono od winy i kary.

Dolary w garnuszkach.

Do Fanci Margules (ul. Boczna Kingi 6) przyszedł jakiś spyciarz i przedstawiając się jako recemigrant z Ameryki, oświadczył, że przyniósł jej od syna dolary. Osobnik ów zażądał podpisania jakiegoś kwitu i wydania reszty w kwocie 10 dol. Gdy łatwowierna kobieta wyciągnęła garnek, w którym było ukrytych 25 dol. — ów nieznajomy wyrwał jej naczynie z ręki i zbiegł.

Samobójstwo w „Grocie”.

Wczoraj wieczorem w restauracji „Grota” (ul. Szajnochy 2) Kazimierz Chodowański (ul. Królowej Jadwigi 35) wyciągnął z kieszeni browning i wystrzelał w pierś usiłował popełnić samobójstwo. W ciężkim stanie odwieziono go do szpitala powszechnego.

Masowa jazda na gapę.

Podmiejskie linje mają ustaloną reputację. Bardzo wielu pasażerów jeździ w ogóle bez biletów. Władze kolejowe z dużym wysiłkiem tępią te nadużycia, ale na ogół bezskutecznie. Wczoraj przeprowadzono kontrolę w kilku pociągach i aresztowano 45 „gapiarzy”. Po spisaniu protokołu — sprawy ich oddano do Sądu.

